

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/26/2005

OPINIE O PRYWATYZACJI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

- W porównaniu z rokiem 2003 poprawiły się oceny następstw prywatyzacji dla **gospodarki kraju**. Nadal jednak badani, którzy uważają, że jest ona niekorzystna (40% - spadek o 3 punkty), przeważają nad mającymi przeciwne zdanie na ten temat (25% - wzrost o 6 punktów).
- W dalszym ciągu dominuje negatywna ocena skutków prywatyzacji dla **pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw** (50% wskazań). Tylko co szósty respondent (17%) uważa, że prywatyzacja jest dla nich korzystna, i tyle samo (17%) wyraża opinie ambiwalentne. W stosunku do roku 2003 odsetek ocen negatywnych istotnie się zmniejszył (o 5 punktów), a pozytywnych nieco zwiększył (o 3 punkty).
- Opinie na temat wpływu prywatyzacji na **sytuację osobistą respondentów** są prawie takie same jak pod koniec 2003 roku. Utrzymuje się niemal trzykrotna przewaga ocen negatywnych nad pozytywnymi. Prawie połowa badanych (46%) uważa, że dla nich osobiście prywatyzacja jest niekorzystna, ponad jedna piąta (22%) wyraża opinie ambiwalentne, a tylko mniej więcej co szósty (16%) sądzi, że ma ona korzystny wpływ na jego sytuację osobistą.
- Wśród beneficjentów przekształceń własnościowych respondenci najczęściej wskazywali cwaniaków, kombinatorów (44%), urzędników państwowych uczestniczących w prywatyzacji (42%) oraz kapitał zagraniczny (40%). Natomiast wśród tych, którzy najwięcej stracili na przemianach, badani najczęściej wskazywali przede wszystkim większość obywateli (71%), znacznie rzadziej - polską gospodarkę (45%) i pracowników prywatyzowanych zakładów (44%).
- Ponad jedna czwarta ankietowanych (28%) uważa, że sposób, w jaki sprywatyzowano bank PKO BP, jest właściwy dla prywatyzacji ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw. Co ósmy (13%) sądzi, że lepiej prywatyzować takie przedsiębiorstwa sprzedając je jednemu silnemu inwestorowi strategicznemu. Największa grupa (42%) uważa jednak, że w ogóle nie należy prywatyzować takich przedsiębiorstw. Sporo osób (18%) nie ma zdania w tej sprawie.

Od początku przekształceń własnościowych w naszym kraju badamy stosunek Polaków do prywatyzacji biorąc pod uwagę opinie o jej korzystnych lub niekorzystnych skutkach dla polskiej gospodarki, dla pracowników prywatyzowanych zakładów oraz dla samych respondentów. Pytamy również, kto najbardziej korzysta na prywatyzacji, a kto najwięcej na niej traci. W najnowszym sondażu¹ na ten temat poruszyliśmy także kwestię prywatyzowania ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw państwowych, posługując się przykładem niedawnej prywatyzacji banku PKO BP.

Porównując obecne wyniki z poprzednimi należy pamiętać, że na początku lat dziewięćdziesiątych, gdy w gospodarce dominowała własność państwowa, poparcie dla prywatyzacji powiązane było z potrzebą i akceptacją zmian ustrojowych, natomiast obecnie, gdy dochód narodowy wytwarzany jest w większości przez sektor prywatny, pozytywny stosunek do prywatyzacji może ulec zmianie. Niektórzy mogą uważać, że prywatyzacja jest potrzebna, ale niektóre gałęzie gospodarki czy instytucje powinny pozostać własnością państwową. Zmienił się kontekst społeczny, w jakim formułowane są opinie o prywatyzacji.

OCENY SKUTKÓW PRYWATYZACJI

W ostatnich kilku latach opinie o prywatyzacji i korzyściach z niej wyraźnie się pogarszały. Od 2000 roku częściej niż w okresie wcześniejszym negatywnie oceniano jej skutki zarówno dla polskiej gospodarki, pracowników prywatyzowanych zakładów, jak i dla samych ankietowanych. Obecnie natomiast widoczna jest poprawa opinii o następstwach prywatyzacji, jednak nadal przeważają oceny negatywne.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (176) przeprowadzono w dniach 7-10 stycznia 2005 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Jedna czwarta ankietowanych (25% - od roku 2003 wzrost o 6 punktów) uważa, że prywatyzacja jest **dla polskiej gospodarki** korzystna. Minimalnie większa grupa (27%) wyraża opinie ambiwalentne, natomiast dwie piąte respondentów (40% - spadek o 3 punkty) jest przekonanych o negatywnych następstwach prywatyzacji dla gospodarki.

Tabela 1

Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla polskiej gospodarki korzystna czy też niekorzystna?	Wskazania respondentów według terminów badań														
	XI 1990	IV 1991	V 1992	IV 1993	IV 1994	X 1995	VI 1996	V 1997	V 1998	IV 1999	VIII 2000	IX 2001	X 2003	I 2005	
	w procentach														
Korzystna	43	42	18	36	34	33	36	40	40	32	21	20	19	25	
W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	24	30	34	29	31	28	30	31	29	28	29	37	28	27	
Niekorzystna	8	9	30	21	21	20	20	16	21	27	35	33	43	40	
Trudno powiedzieć	25	19	18	14	14	19	14	13	10	13	15	10	10	8	

Opinie na ten temat są społecznie zróżnicowane: im respondenci są młodszy, lepiej wykształceni, lepiej oceniają własną sytuację materialną (mierzoną wysokością dochodów na osobę w rodzinie i oceną warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego), a także im większa jest miejscowość, w której mieszkają, tym częściej pozytywnie oceniają skutki prywatyzacji dla polskiej gospodarki. Natomiast im są starszy, gorzej wykształceni, mają gorszą sytuację materialną i mieszkają w mniejszej miejscowości, tym częściej wystawiają oceny negatywne.

Korzystne następstwa prywatyzacji najczęściej dostrzegają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracujący na własny rachunek poza rolnictwem, natomiast niekorzystne - renciści, emeryci, bezrobotni, robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy.

Opinie o skutkach prywatyzacji powiązane są, co oczywiste, z ocenami obecnej sytuacji gospodarczej w Polsce: dobre oceny tej sytuacji sprzyjają pozytywnym opiniom o skutkach prywatyzacji, a złe - negatywnym.

Tabela 2

Jak Pan(i) ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla polskiej gospodarki:			
	korzystna	w takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	niekorzystna	Trudno powiedzieć
	w procentach			
- dobra	44	26	24	6
- ani dobra, ani zła	28	33	35	4
- zła	19	24	49	9
Trudno powiedzieć	11	23	31	35

Deklarowane przez badanych poglądy polityczne - lewicowe, centrowe czy prawicowe - nie wiążą się w sposób istotny z ocenami skutków prywatyzacji, ale stosunek do niej powiązany jest z ich preferencjami partyjnymi. Najwięcej osób przekonanych o korzystnych następstwach prywatyzacji dla polskiej gospodarki można spotkać wśród potencjalnych wyborców PO, a następnie PiS i ugrupowań lewicowych: SLD, UP, SdPi. Przeciwnicy prywatyzacji przeważają wśród zwolenników Samoobrony i LPR.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla polskiej gospodarki:			
	korzystna	w takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	niekorzystna	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	44	27	22	6
PiS	38	31	24	7
SLD, UP, SdPi	37	29	30	4
PSL**	27	36	37	0
LPR	17	22	53	8
Samoobrona	17	21	56	6
Niezdecydowani	25	24	42	9
Niegłosujący	17	28	45	10

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, UP, SdPi potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie
** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

W przeciwieństwie do ocen następstw prywatyzacji dla gospodarki, opinie badanych o skutkach prywatyzacji dla nich osobiście nie zmieniły się znacząco - są prawie takie same jak pod koniec 2003 roku. Nadal utrzymuje się prawie trzykrotna przewaga ocen negatywnych nad pozytywnymi.

Obecnie prawie połowa badanych (46%) uważa, że **dla nich osobiście** prywatyzacja jest niekorzystna, ponad jedna piąta (22%) wyraża opinie ambiwalentne, a tylko mniej więcej co szósty (16%) sądzi, że ma ona korzystny wpływ na jego sytuację osobistą. Warto dodać, że w okresie szybkiego wzrostu gospodarczego i dobrych nastrojów społecznych (w latach 1995-1999) odsetek osób uważających prywatyzację za korzystną dla nich osobiście sięgał niekiedy jednej czwartej ogółu ankietowanych.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla Pana(i) osobiście korzystna czy też niekorzystna?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	XI 1990	IV 1991	V 1992	IV 1993	IV 1994	X 1995	VI 1996	V 1997	V 1998	IV 1999	VIII 2000	IX 2001	X 2003	I 2005
	w procentach													
Korzystna	18	12	18	19	21	22	20	24	25	21	15	11	14	16
W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	26	34	29	27	28	23	26	29	27	25	25	30	22	22
Niekorzystna	24	22	27	26	28	37	32	28	32	37	41	40	45	46
Trudno powiedzieć	32	31	26	28	23	18	22	19	16	17	19	19	18	15

Największe różnice w opiniach wiążą się, co oczywiste, z sytuacją materialną badanych. Im wyższe są ich dochody na osobę w rodzinie, a zwłaszcza im lepsza subiektywna ocena warunków materialnych własnego gospodarstwa domowego, tym częściej uważają, że dla nich osobiście prywatyzacja jest korzystna, a rzadziej - że niekorzystna. Podobnie im wyższy poziom wykształcenia respondentów, tym częstsze są pozytywne bądź ambiwalentne opinie o następstwach prywatyzacji w wymiarze osobistym, a im niższy - tym częstsze opinie negatywne. Tak jak w przypadku ocen dotyczących skutków prywatyzacji dla polskiej gospodarki opinie ankietowanych powiązane są z miejscem ich zamieszkania i wiekiem (zob. tabele aneksowe).

Okazuje się też, że badani zatrudnieni w sektorze prywatnym poza rolnictwem częściej niż pozostali uważają, że prywatyzacja jest dla nich korzystna, rzadziej zaś niż inni źle oceniają jej skutki dla samych siebie. Natomiast negatywne oceny następstw prywatyzacji najczęstsze są wśród pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych.

Tabela 5

Pracownicy:	Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla Pana(i) osobiście:			
	korzystna	w takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	niekorzystna	Trudno powiedzieć
	w procentach			
- sektora prywatnego poza rolnictwem	32	23	37	8
- spółek właścicieli prywatnych i państwa	18	30	44	8
- instytucji państwowych, publicznych	17	29	43	11
- prywatnych gospodarstw rolnych	11	23	50	16
Bezrobotni	14	16	56	13

W społeczeństwie nadal dominuje negatywna ocena skutków prywatyzacji **dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw** (50%). Tylko co szósty respondent (17%) uważa, że prywatyzacja jest dla nich korzystna, i tyle samo (17%) wyraża opinie ambiwalentne. Warto jednak odnotować, że w porównaniu z poprzednim pomiarem odsetek ocen negatywnych istotnie się zmniejszył (o 5 punktów) i powrócił do poziomu z lat 2000-2001, a liczba ocen pozytywnych nieco wzrosła (o 3 punkty).

Tabela 6

Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw korzystna czy też niekorzystna?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	X 1995	III 1996	V 1997	V 1998	IV 1999	VIII 2000	IX 2001	X 2003	I 2005
	w procentach								
Korzystna	26	27	30	29	21	15	14	14	17
W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	17	19	22	19	15	14	19	16	17
Niekorzystna	37	33	30	35	45	50	50	55	50
Trudno powiedzieć	20	21	18	17	19	21	17	15	16

Społeczne zróżnicowanie opinii na ten temat kształtuje się podobnie jak w przypadku już omówionych kwestii, ale jest trochę słabsze i wysokość dochodów ankietowanych nie ma tu istotnego znaczenia. Spośród grup społeczno-zawodowych najwięcej pozytywnych ocen następstw prywatyzacji dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw wystawiają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracujący na własny rachunek poza rolnictwem, natomiast najwięcej ocen negatywnych - robotnicy wykwalifikowani i rolnicy (zob. tabele aneksowe).

Korzystne skutki prywatyzacji dla pracowników prywatyzowanych zakładów najczęściej dostrzegają pracujący w sektorze prywatnym poza rolnictwem, a najrzadziej - pracujący w instytucjach państwowych i publicznych. Natomiast o niekorzystnych

następstwach prywatyzacji dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw najczęściej przekonane są osoby zatrudnione w spółkach o własności mieszanej i w prywatnych gospodarstwach rolnych.

Tabela 7

Pracownicy:	Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw:			
	korzystna	w takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna	niekorzystna	Trudno powiedzieć
	w procentach			
- sektora prywatnego poza rolnictwem	24	19	43	15
- spółek właścicieli prywatnych i państwa	19	16	56	9
- prywatnych gospodarstw rolnych	17	13	55	15
- instytucji państwowych, publicznych	15	23	52	10
Bezrobotni	20	15	46	19

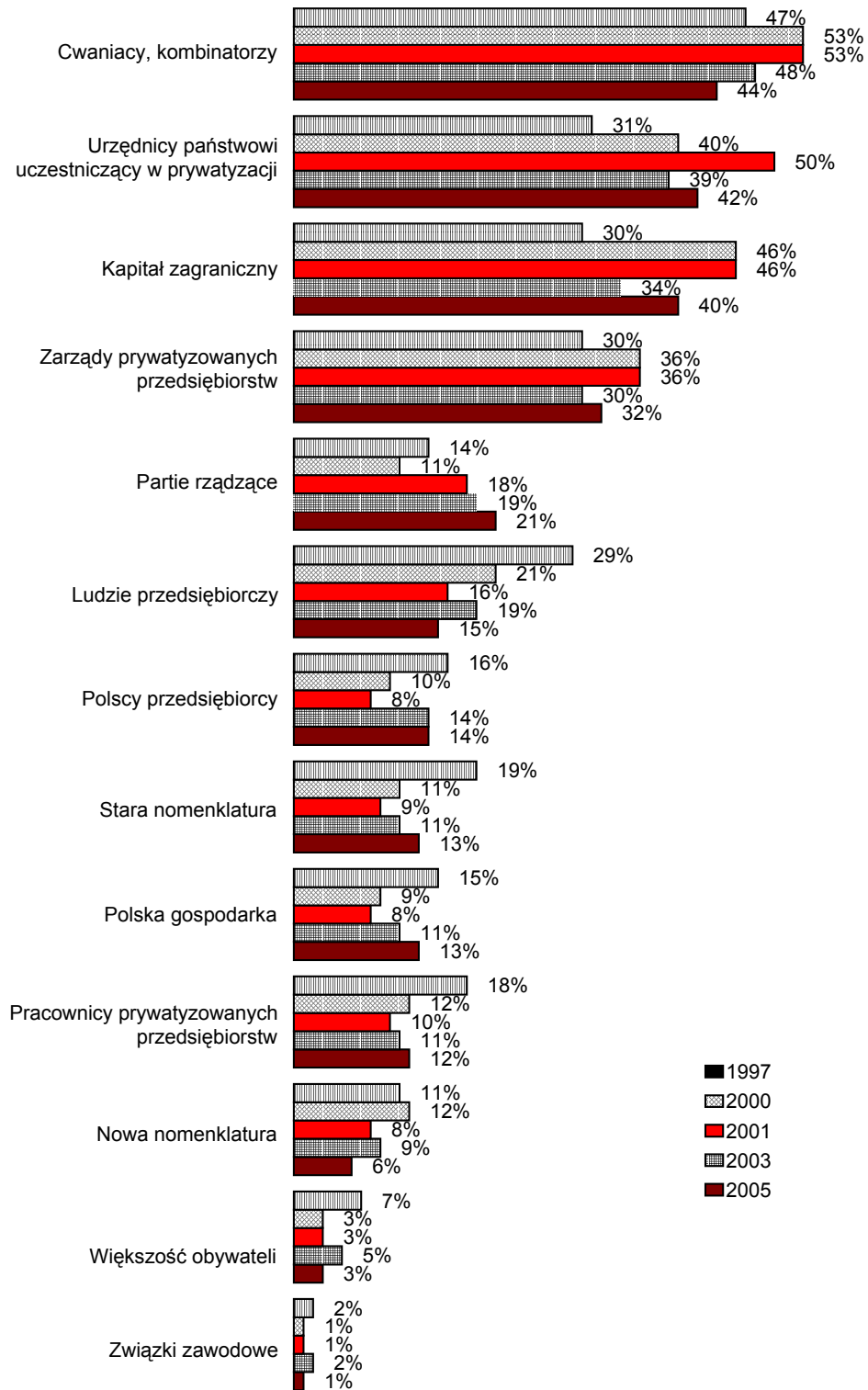
BENEFICJENCI PRYWATYZACJI

Poczynając od drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych ankietowani wskazują beneficjentów prywatyzacji i tych, którzy na niej stracili. Opinie na ten temat kształtują się w tym roku, ogólnie rzecz biorąc, podobnie jak w latach ubiegłych.

Polacy najczęściej uważają, że na prywatyzacji najbardziej korzystają cwaniacy, kombinatorzy (44%), urzędnicy państwowi biorący udział w prywatyzacji (42%) i kapitał zagraniczny (40%). W porównaniu z rokiem 2003 znacznie wzrósł (o 6 punktów) odsetek badanych wskazujących na kapitał zagraniczny, zwiększyła się też (o 3 punkty) liczba uważających, że na prywatyzacji korzystają urzędnicy, natomiast mniej osób niż kiedykolwiek wcześniej jest zdania, że korzystają na niej cwaniacy i kombinatorzy. Wydaje się, że obecnie w opinii społecznej beneficjenci są określani bardziej wyraziście.

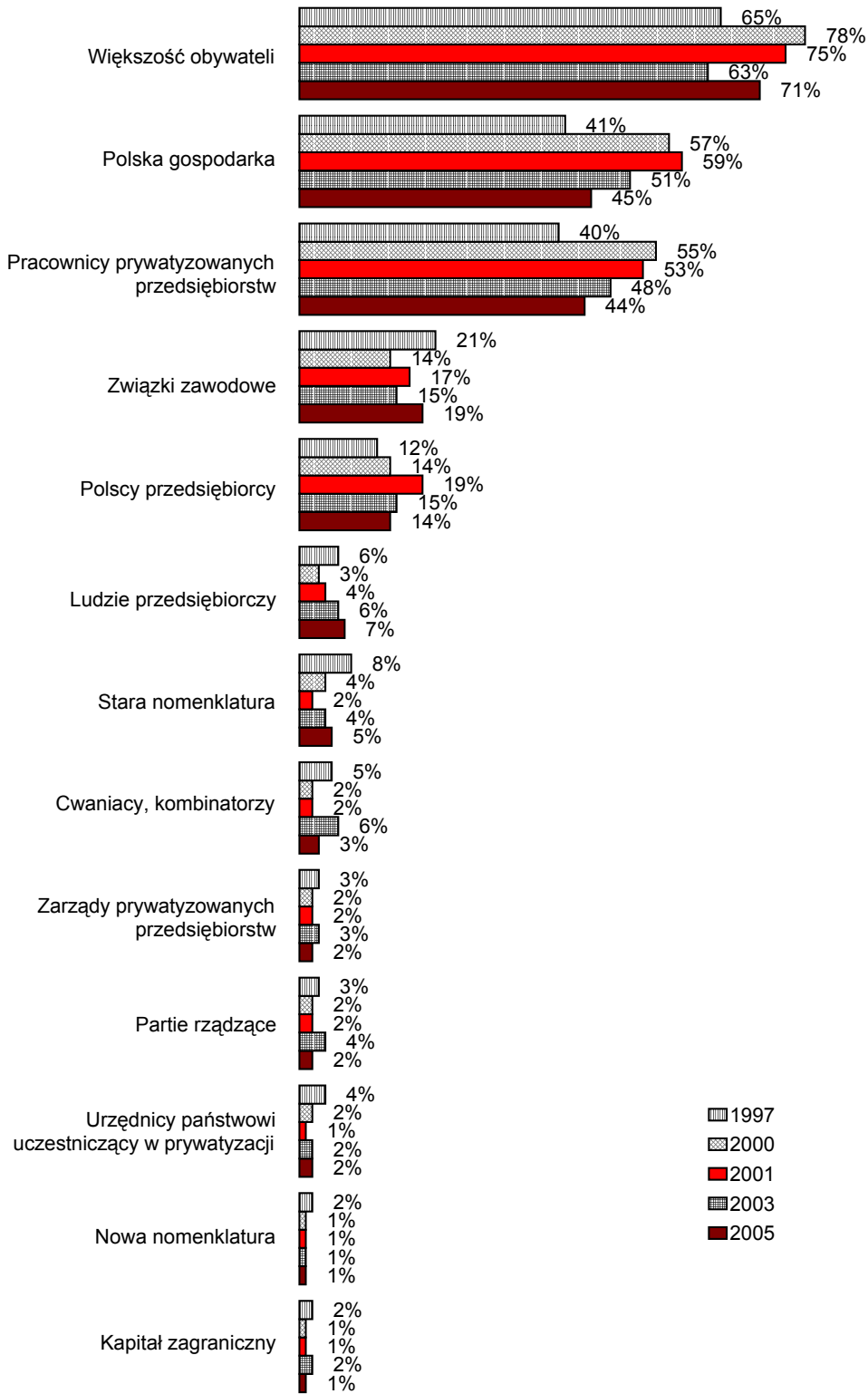
Nieznaczny wzrost wskazań odnotowujemy też w przypadku kolejnych beneficjentów: zarządów prywatyzowanych przedsiębiorstw (32%) oraz - znacznie jednak rzadziej wskazywanych - partii rządzących (21%). Istotnie zmalał natomiast odsetek wskazujących na ludzi przedsiębiorczych (o 4 punkty - do 15%). Podobnie często jak na nich badani wskazują też obecnie na polskich przedsiębiorców (14%), polską gospodarke (13%), starą nomenklaturę (13%) i pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw (12%).

RYS. 1. KTO, PANA(I) ZDANIEM, NAJBARDZIEJ KORZYSTA NA PRYWATYZACJI?

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać z przedstawionej listy trzy odpowiedzi

RYS. 2. KTO NAJBARDZIEJ TRACI NA PRYWATYZACJI?

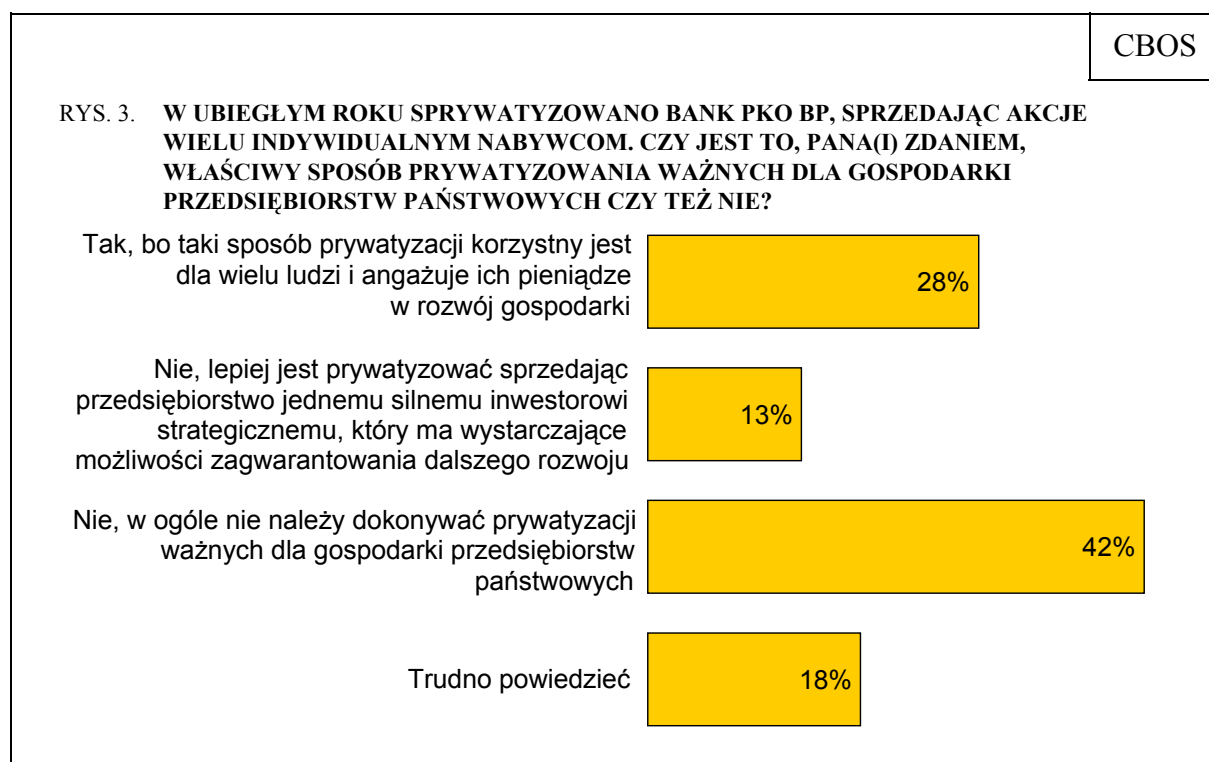

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wybrać z przedstawionej listy trzy odpowiedzi

Prawie trzy czwarte badanych (71% - o 8 punktów więcej niż w roku 2003, ale zarazem mniej niż w latach 2000-2001) uważa, że większość obywateli traci na prywatyzacji. W porównaniu z poprzednim pomiarem znacznie zmalała natomiast (o 6 punktów - do 45%) liczba uważających, że na prywatyzacji traci polska gospodarka. Do najczęściej wskazywanych jako poszkodowani należą także pracownicy prywatyzowanych przedsiębiorstw (44%), ale i w tym przypadku odsetek wskazań jest mniejszy niż poprzednio (o 4 punkty). Kolejni tracący na prywatyzacji to, zdaniem badanych, związki zawodowe (19%, wzrost wskazań o 4 punkty) oraz polscy przedsiębiorcy (14%).

PRYWATYZOWANIE PRZEDSIĘBIORSTW WAŻNYCH DLA GOSPODARKI

Podana jako przykład prywatyzacja banku PKO BP - jak i ogólnie sprawa prywatyzacji ważnych przedsiębiorstw państwowych - podzieliła ankietowanych.

Największa grupa (42%) jest zdania, że w ogóle nie należy prywatyzować przedsiębiorstw państwowych ważnych dla gospodarki. Z kolei ponad jedna czwarta (28%) sądzi, że sposób, w jaki sprywatyzowano PKO BP sprzedając akcje indywidualnym nabywcom, jest korzystny zarówno dla ludzi, jak i gospodarki. Prawie co ósmy badany (13%)

uważa jednak, że lepiej jest prywatyzować takie przedsiębiorstwa sprzedając je jednemu silnemu inwestorowi, a niemal co piąty (18%) nie ma wykrystalizowanej opinii w tej sprawie.

Im lepsza jest sytuacja finansowa badanych, tym częściej opowiadają się oni za prywatyzacją poprzez sprzedaż akcji indywidualnym nabywcom, a im gorsza - tym częściej są w ogóle przeciwni prywatyzacji ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw. Podobnie im wyższy poziom wykształcenia respondentów, tym częstsza aprobata takiego sposobu prywatyzacji (zob. tabele aneksowe).

Również im większa jest miejscowość, w której mieszkają badani, tym więcej zwolenników takiej prywatyzacji. Im ankietowani są młodszy, tym częściej opowiadają się za prywatyzowaniem ważnych przedsiębiorstw - najczęściej w taki sposób, w jaki prywatyzowano PKO BP, lub poprzez sprzedaż jednemu silnemu inwestorowi; osoby starsze częściej niż pozostałe są przeciwnie prywatyzacji.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty*	W ubiegłym roku sprywatyzowano bank PKO BP, sprzedając akcje wielu indywidualnym nabywcom. Czy jest to, Pana(i) zdaniem, właściwy sposób prywatyzowania ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw państwowych czy też nie?			
	Tak, bo taki sposób prywatyzacji korzystny jest dla wielu ludzi i angażuje ich pieniądze w rozwój gospodarki	Nie, lepiej jest prywatyzować sprzedając przedsiębiorstwo jednemu silnemu inwestorowi strategicznemu, który ma wystarczające możliwości zagwarantowania dalszego rozwoju	Nie, w ogóle nie należy dokonywać prywatyzacji ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw państwowych	Trudno powiedzieć
w procentach				
SLD, UP, SdPi	47	11	39	3
PSL**	43	13	38	6
PO	42	15	35	8
PiS	36	10	42	12
LPR	21	12	55	12
Samoobrona	17	10	54	19
Niezdecydowani	26	13	35	26
Niegłosujący	21	13	44	22

* Wyodrębnione na podstawie deklaracji głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych. Wyborców SLD, UP, SdPi potraktowano łącznie z powodu zbyt małych ich liczebności w badanej próbie
 ** Dane należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielkie liczebności potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Lewicowe poglądy polityczne sprzyjają w pewnym stopniu aprobacie przyjętego w przypadku PKO BP sposobu prywatyzacji, natomiast centrowe i prawicowe - przeciwnie

wobec prywatyzacji ważnych przedsiębiorstw. Wskazują na to również różnice opinii w tej sprawie ze względu na preferencje partyjne ankietowanych.

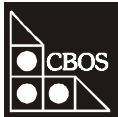
W żadnym z potencjalnych elektoratów nie dominują zwolennicy prywatyzacji ważnych przedsiębiorstw poprzez sprzedaż akcji indywidualnym inwestorom. Najwięcej takich osób (prawie połowa) jest wśród sympatyków partii lewicowych (SLD, UP i SdPI), którzy przeważają nad przeciwnikami jakiegokolwiek prywatyzacji. Sporo zwolenników (ponad dwie piąte) takiej prywatyzacji, jaka miała miejsce w przypadku PKO BP, jest także w elektoratach PSL i PO, zarazem jest ich więcej niż przeciwników prywatyzacji. Natomiast najmniej zwolenników prywatyzacji poprzez sprzedaż akcji wielu drobnym inwestorom można spotkać wśród sympatyków Samoobrony i LPR - przeważają wśród nich przeciwnicy jakiegokolwiek prywatyzacji ważnych przedsiębiorstw. W tych ostatnich elektoratach polityczne hasła mówiące o „wyprzedazy majątku narodowego” mają największy oddźwięk.

Opinia, że najlepiej jest prywatyzować przedsiębiorstwa poprzez ich sprzedaż jednemu silnemu inwestorowi, występuje ze zbliżoną częstością wśród sympatyków wszystkich ugrupowań politycznych.

Na poglądy Polaków dotyczące prywatyzacji ma wpływ, jak się wydaje, przede wszystkim sytuacja gospodarcza kraju i materialne warunki życia, zwłaszcza poczucie upośledzenia pod tym względem w stosunku do innych. Wiąże się z tym podatność na przeciwne prywatyzacji hasła polityczne oraz skłonność do stereotypowego postrzegania jej skutków, choćby nawet nie miały one bezpośredniego wpływu na warunki życia, czego przykładem mogą być opinie właścicieli prywatnych gospodarstw rolnych. Istotnym czynnikiem jest też wykształcenie badanych, ich wiedza o mechanizmach ekonomicznych oraz wiek - młodość wyraźnie sprzyja pozytywnemu nastawieniu do przemian ustrojowych, których istotną cechą jest prywatyzacja.

Opracował
Włodzimierz DERCZYŃSKI

A N E K S

Tabela 1. Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla **polskiej gospodarki** korzystna czy też niekorzystna? 1 - Korzystna; 2 - W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna; 3 - Niekorzystna

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	25	27	40	8	1089
Płeć					
Mężczyźni	28	28	38	6	519
Kobiety	21	27	41	11	570
Wiek					
18-24 lat	27	34	32	6	163
25-34	32	36	26	7	207
35-44	31	22	41	6	195
45-54	20	31	44	5	204
55-64	21	25	45	9	136
65 lat i więcej	16	16	51	17	185
Miejsce zamieszkania					
Wieś	19	26	45	10	407
Miasto do 20 tys.	25	24	42	9	135
20-100 tys.	23	31	39	7	213
101-500 tys.	32	31	31	6	205
501 tys. i więcej mieszk.	34	23	35	9	130
Wykształcenie					
Podstawowe	14	21	52	13	311
Zasadnicze zawodowe	20	30	42	7	281
Średnie	26	31	36	6	378
Wyższe	56	23	17	4	119
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	56	23	18	2	66
Prac. umysł. niż. szczebla	38	24	30	8	98
Pracownicy fiz.- umysł.	24	31	38	7	96
Robotnicy wykwalifikowani	21	35	38	6	75
Robotnicy niewykwalifik.	14	37	44	5	64
Rolnicy	15	32	42	11	58
Pracujący na własny rach.	53	21	26	0	36
Bierni zawodowo					
Renciści	14	27	50	9	104
Emeryci	20	17	49	14	222
Uczniowie i studenci	27	34	33	6	88
Bezrobotni	20	29	44	7	127
Gospodynie domowe i inni	23	34	35	8	55
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	30	32	31	6	156
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	27	27	40	5	81
sekt. pryw. poza rolnict.	38	26	31	5	197
prywatnym gosp. rolnym	19	28	41	12	91
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	15	26	54	5	178
301-500	18	33	41	8	182
501-900	28	27	37	8	237
901-1200	36	24	33	7	88
Powyżej 1200 zł	45	29	23	3	63
Ocena własnych war. mater.					
Złe	16	21	53	10	336
Średnie	24	30	36	10	482
Dobre	37	29	30	4	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	26	17	48	9	77
Raz w tygodniu	21	27	44	8	536
1-2 razy w miesiącu	30	32	31	7	148
Kilka razy w roku	29	28	37	6	215
W ogóle nie uczestniczy	26	26	34	13	113
Poglądy polityczne					
Lewica	33	35	28	4	187
Centrum	25	30	41	4	270
Prawica	30	28	38	5	343
Trudno powiedzieć	13	20	48	19	289

Tabela 2. Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla **Pana(i) osobiście** korzystna czy też niekorzystna? 1 - Korzystna; 2 - W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna; 3 - Niekorzystna

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	22	46	15	1088
Płeć					
Mężczyźni	18	24	45	12	518
Kobiety	15	21	46	18	570
Wiek					
18-24 lat	24	22	36	18	163
25-34	25	31	34	10	205
35-44	17	24	49	11	195
45-54	15	20	55	10	204
55-64	10	18	53	19	136
65 lat i więcej	6	18	48	27	185
Miejsce zamieszkania					
Wieś	13	22	49	16	405
Miasto do 20 tys.	19	22	49	10	135
20-100 tys.	16	21	48	15	213
101-500 tys.	19	25	40	16	205
501 tys. i więcej mieszk.	22	23	36	18	130
Wykształcenie					
Podstawowe	10	17	54	19	311
Zasadnicze zawodowe	13	23	50	13	281
Średnie	18	23	44	15	377
Wyższe	36	34	17	13	119
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	34	37	20	9	66
Prac. umysł. niż. szczebla	30	22	36	12	98
Pracownicy fiz.- umysł.	18	27	43	12	96
Robotnicy wykwalifikowani	15	27	53	5	73
Robotnicy niewykwalifik.	10	22	58	10	64
Rolnicy	9	33	47	11	58
Pracujący na własny rach.	44	24	29	3	36
Bierni zawodowo					
Renciści	4	22	52	23	104
Emeryci	8	16	51	25	222
Uczniowie i studenci	27	20	32	20	88
Bezrobotni	14	16	56	13	127
Gospodynie domowe i inni	11	26	48	15	55
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	17	29	43	11	155
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	18	30	44	8	81
sekt. pryw. poza rolnict.	32	23	37	8	197
prywatnym gosp. rolnym	11	23	50	16	91
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	9	19	61	11	178
301-500	12	24	51	13	182
501-900	18	20	46	16	237
901-1200	22	23	39	16	88
Powyżej 1200 zł	27	32	26	15	63
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	17	59	17	336
Średnie	16	24	45	15	481
Dobre	28	27	30	15	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	16	17	48	19	77
Raz w tygodniu	15	21	47	17	535
1-2 razy w miesiącu	17	24	44	15	148
Kilka razy w roku	17	27	45	12	215
W ogóle nie uczestniczy	21	25	42	13	113
Poglądy polityczne					
Lewica	17	30	38	16	187
Centrum	17	27	45	11	270
Prawica	21	20	46	13	342
Trudno powiedzieć	9	16	51	23	289

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, prywatyzacja jest dla pracowników prywatyzowanych przedsiębiorstw korzystna czy też niekorzystna? 1 - Korzystna; 2 - W takim samym stopniu korzystna, co niekorzystna; 3 - Niekorzystna (%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	17	50	16	1088
Płeć					
Mężczyźni	19	19	48	14	518
Kobiety	15	15	51	18	570
Wiek					
18-24 lat	26	18	42	14	163
25-34	16	23	44	16	205
35-44	21	16	47	16	195
45-54	16	19	54	11	204
55-64	12	13	58	17	136
65 lat i więcej	11	12	55	22	185
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	13	53	19	405
Miasto do 20 tys.	15	16	53	16	135
20-100 tys.	17	21	48	14	213
101-500 tys.	20	19	48	13	205
501 tys.i więcej mieszk.	24	22	41	14	130
Wykształcenie					
Podstawowe	15	13	53	18	311
Zasadnicze zawodowe	16	16	50	18	281
Średnie	17	18	50	16	377
Wyższe	25	27	40	8	119
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	30	27	34	9	66
Prac.umysł.niż.szczebla	14	21	56	9	98
Pracownicy fiz.- umysł.	18	19	47	17	96
Robotnicy wykwalifikowani	9	16	61	13	73
Robotnicy niewykwalifik.	23	21	43	13	64
Rolnicy	12	15	60	13	58
Pracujący na własny rach.	31	18	43	8	36
Bierni zawodowo					
Renciści	11	15	49	25	104
Emeryci	12	12	58	18	222
Uczniowie i studenci	30	23	37	10	88
Bezrobotni	20	15	46	19	127
Gospodynie domowe i inni	10	15	47	28	55
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	15	23	52	10	155
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	19	16	56	9	81
sekt. pryw. poza rolnict.	24	19	43	15	197
prywatnym gosp. rolnym	17	13	55	15	91
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	17	16	49	19	178
301-500	14	18	53	15	182
501-900	14	19	53	13	237
901-1200	24	22	44	10	88
Powyżej 1200 zł	25	21	45	9	63
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	14	57	17	336
Średnie	15	19	48	18	481
Dobre	27	19	44	11	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	20	14	57	9	77
Raz w tygodniu	16	18	51	16	535
1-2 razy w miesiącu	20	18	42	20	148
Kilka razy w roku	15	15	54	16	215
W ogóle nie uczestniczy	21	20	41	18	113
Poglądy polityczne					
Lewica	21	19	46	15	187
Centrum	20	15	49	16	270
Prawica	19	22	50	9	342
Trudno powiedzieć	11	12	52	25	289

Tabela 4. W ubiegłym roku sprywatyzowano bank PKO BP, sprzedając akcje wielu indywidualnym nabywcom. Czy jest to, Pana(i) zdaniem, właściwy sposób prywatyzowania ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw państwowych czy też nie? 1 - Tak, bo taki sposób prywatyzacji korzystny jest dla wielu ludzi i angażuje ich pieniądze w rozwój gospodarki; 2 - Nie, lepiej jest prywatyzować sprzedając przedsiębiorstwo jednemu silnemu inwestorowi strategicznemu, który ma wystarczające możliwości zagwarantowania dalszego rozwoju; 3 - Nie, w ogóle nie należy dokonywać prywatyzacji ważnych dla gospodarki przedsiębiorstw państwowych

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	13	42	18	1089
Płeć					
Mężczyźni	34	11	42	13	519
Kobiety	22	14	42	22	570
Wiek					
18-24 lat	31	28	29	12	163
25-34	34	16	35	15	207
35-44	30	9	48	14	195
45-54	27	8	50	15	204
55-64	26	8	46	19	136
65 lat i więcej	19	8	42	31	185
Miejsce zamieszkania					
Wieś	20	14	46	21	407
Miasto do 20 tys.	26	15	41	18	135
20-100 tys.	34	11	38	18	213
101-500 tys.	32	14	38	16	205
501 tys.i więcej mieszk.	39	7	44	10	130
Wykształcenie					
Podstawowe	21	14	39	26	311
Zasadnicze zawodowe	24	9	51	16	281
Średnie	30	13	43	14	378
Wyższe	47	17	26	10	119
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	44	15	28	13	66
Prac.umysł.niż.szczebła	35	7	45	12	98
Pracownicy fiz.- umysł.	23	11	53	13	96
Robotnicy wykwalifikowani	30	9	49	12	75
Robotnicy niewykwalifik.	31	8	50	11	64
Rolnicy	20	15	53	12	58
Pracujący na własny rach.	44	18	25	13	36
Bierni zawodowo					
Renciści	23	8	41	28	104
Emeryci	21	7	46	26	222
Uczniowie i studenci	31	37	22	9	88
Bezrobotni	28	17	37	18	127
Gospodynie domowe i inni	29	8	40	24	55
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	32	13	44	11	156
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	38	7	46	9	81
sekt. pryw. poza rolnict.	32	10	44	14	197
prywatnym gosp. rolnym	25	12	50	13	91
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	21	14	48	17	178
301-500	24	10	54	13	182
501-900	30	10	41	19	237
901-1200	34	16	37	13	88
Powyżej 1200 zł	46	10	34	9	63
Ocena własnych war. mater.					
Złe	18	10	51	22	336
Średnie	28	13	41	18	482
Dobre	40	15	32	12	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	12	51	18	77
Raz w tygodniu	27	13	42	18	536
1-2 razy w miesiącu	28	9	41	22	148
Kilka razy w roku	28	16	43	13	215
W ogóle nie uczestniczy	38	10	35	17	113
Poglądy polityczne					
Lewica	42	15	31	12	187
Centrum	28	12	50	10	270
Prawica	33	13	42	12	343
Trudno powiedzieć	13	11	42	35	289